

Desedai emlékek

Bár a várostól csak néhány kilométerre van, mégis rég nem látott helyre vezérelt a napokban a jósorsom. Toponár és Kaposfüred között az átkötőúton autóztam, amikor megláttam egy kisebb erdőt, benne jónéhány hatalmas tölgygel. Megálltam, méricskélni kezdtem a legnagyobb fákat. És régi emlékek derengtek elő a távolból...

Az ötvenes évek közepén három éven keresztül Toponáron laktunk. A televízió, számítógép, internet, videó nélküli világban a

természet szabadsága jelentette számunkra a kikapcsolódást. A tíz-tizenkét éves gyerekeket akkoriban bizony jobban érdekelte tágabb környezetük, ha tehették, szívesen csatangoltunk a környéken. „Játszóterünk” határait nagyjából Répáspuszta – Orci – Fészerlak – Kisiván – Zarany – Kaposfüred jelentették. És ezen belül is talán leginkább a Deseda környékét szerettük. Persze nem a tóra kell ilyenkor gondolni – hiszen az még közel három évtizeddel később valósult csak meg –, hanem magára a patakra és annak környezetére.

A toponári faluvégen egy döcögő, gerendákból ácsolt híd vezetett át a patakon – bár nekünk nem nagyon volt rá szükségünk, hiszen szárazabb időszakban helyenként át lehetett ugrani, vagy meleg időben átgázolni a vízen. Kezdetleges készségeinkkel horgászgattunk benne, de nagy kárt nem tettünk a halállományban – szerencsés esetben egy-egy szivárványszínű, tüskeshátú naphal volt a zsákmányunk.

A hely másik varázsát a közelben lévő hatalmas fák adták. Ahogy visszaemlékszem rájuk, tölgyek és bükkök lehettek, uralták a partmenti legelőt, az akkor még erre közlekedő kisvasutat, de a közeli erdőszelekre is jutott belőlük. És emlékszem, közülük néhány remekül „mászható” fa volt, fő ágai között vastag, puha moharéteg borította, amely királyi ülőhelyet nyújtott számunkra. Legtöbbjüknek valószínűleg a tó feltöltése vette el az élőhelyét, de ki tudja, hogy mi minden történt még erre az elmúlt bő fél évszázadban?

Nos e fák utolsó példányaival találkoztam ott az út mentén, az erdőszélen 2008. tavaszán. A gyönyörű, négy és fél – hat méter törzskerületű cserek, kocsányos tölgyek az átkötő út közelében láthatók. Bár ahogy a tavaszból a nyárba fordulunk, egyre áttekinthetlenebb a helyzet, hiszen – mivel a legeltetés évtizedek óta megszűnt – egyéb fák, cserjék és méteres csalán uralja alattuk a területet.

